

МАРШРУТИ И ЕКОПЪТЕКИ В ПРИРОДЕН ПАРК “ВРАЧАНСКИ БАЛКАН”

2014

Природен парк "ВРАЧАНСКИ БАЛКАН"

Природен парк "Врачански Балкан" е обявен за защитена територия в края на 1989 г., а от месец март 1997 г. е обявен за защитен обект с международно значение. Територията на парка обхваща площ от 28 803.9 ха, като включва Врачанската планина и масива на Лакатнишките скали. Паркът е втори по големина сред природните паркове в България.

По-голямата част от територията е покрита с мощни карбонатни скали, което определя множеството пещери и пропасти - над 500 броя. По-известните са Леденика, Темната дупка, Барките, Беляр и др.

В границите на Природен парк "Врачански Балкан" се опазват над 1000 вида висши растения. Уникални и защитени растения за територията са: **люспестото изтравниче, келереровия центратус, ковачевия зановец, жълтия планински крем, велчевото плюскавиче и кълбестата траунстенейра.**

Фауната е представена от 1507 вида животни, в т.ч. 276 вида гръбначни и 1231 вида безгръбначни. Врачанският Балкан е важно място за гнездене на 120 вида птици, между които: **черен щъркел, белоопашат мишелов, скален орел, сокол скитник, пъстър скален дрозд, зелен кълвач и др.** Над 170 вида са от Европейския природозащитно значение, а 157 вида са защитени от Закона за биологичното разнообразие.

Природен парк "Врачански Балкан" е един от най-важните райони за пеперуди в България. Тук се срещат **Червен аполон, Голям аполон, Дневно пауново око, Голям полумесец и др.**

Територията на ПП "Врачански Балкан" е част от Националната екологична мрежа "Натура - 2000".

Управлението на защитената територия се осъществява от Дирекция на Природен парк "Врачански Балкан", създадена през 1996 г. Тя е на пряко подчинение на Изпълнителна агенция по горите към Министерството на земеделието и храните.

исторически маршрут

ПО СТЬПКИТЕ НА БОТЕВАТА ЧЕТА

Изходен пункт: пътя за в. Околчица, 500 м преди паметника
Достъп: с автомобил или пеша, 22 км от гр. Враца
Трудност: лесна
Сезон: пролет-есен
Край: кръгов маршрут

 1 час

1

Описание:

Маршрутът е кръгов и запознава с формирането и бойния път на четата на Христо Ботев от Козлодуйския бряг до местностите, в които е дала последните си сражения. Пътеката отвежда до лобното място на Христо Ботев и разказва за съдбата на четниците след смъртта на войводата.

Темата е представена на подходящо оформени табла и е придружена от снимков и картен материал, илюстрации и биографии на най-известните участници в четата.

исторически маршрут

АНТИЧНА И СРЕДНОВЕКОВНА ВРАТИЦА

Изходен пункт: прохода Вратцата след ресторат „Чайка“
Достъп: с автомобил или пеша, 1 км от гр. Враца
Трудност: лесна
Сезон: пролет-есен
Край: кръгов маршрут

 1 час

2

Описание:

Пътеката съчетава представянето на културно-историческото наследство с една приятна разходка в близост до величествените скали на пролома.

Маршрутът е изграден в местността Градище, непосредствено до прохода Вратцата, където според историческите сведения е възникнал град Враца. През втората половина на IV в. пр. хр., по тези места съществува тракийско селище. Неговото създаване е свързано с охраната на пътя, водещ до медните мини в Балкана. По време на втората българска държава

селището е укрепено с крепосна стена и прераства в градски център.

Маршрутът запознава посетителите с направените разкопки, с предназначението на отделните обекти, с тяхната историческа и културна стойност.

3

познавателен маршрут ВРАЦА - ПЕЩЕРА ЛЕДЕНИКА

Изходен пункт: прохода Вратцата
Достъп: с автомобил или пеша, 1,5 км от гр. Враца
Трудност: средна
Сезон: пролет-есен
Край: пещера Леденика
Описание:

 3 часа

Маршрутът започва от прохода Вратцата, върви през борова гора и след 30 мин. достига до местността Карьерата. Мястото е подходящо за къмпинг и има извор. Следва стръмно изкачване покрай известните катерачни обекти - Малката и Голямата дупка. След 40 минути пътеката ще ви отведе до извора Мечото кладенче с кът за отдих сред прохладата на буковата гора. Следва най-стръмното качване до скалния венец Гарванец, от където ще можете да се насладите на приказни гледки към прохода Вратцата. Най-високата точка на маршрута представлява обширна поляна, на която е изградена беседка за отдих. Следва приятно и леко половинчасово спускане към пещера Леденика. Можете да комбинирате маршрута с някои от кръговите пътеки изградени в близост до пещерата.

Преминвайки през последната част на пътя ще видите характерните за района повърхностни карстови форми (кари). През пролетта в гората ще ви очарова изобилието от пролетни цветя и див чесън. По трасето на маршрута информационни табели ще ви запознаят с различните пещерни образувания, благоустроените пещери в България, най-интересните пещери в света, както и заплахите, пред които са изправени.

Не забравяйте да сложите в раницата си фотоапарат и разбира се, добро настроение.

познавателен маршрут КАРСТ И БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ

Изходен пункт: до амфитеатъра пред пещера Леденика
Достъп: с автомобил или пеша, 16 км от гр. Враца
Трудност: лесна
Сезон: пролет-есен
Край: кръгов маршрут

 1,5 часа

4

Описание:

При преминаването по трасето посетителите се запознават с повърхностните карстови форми, характерната флора и фауна и връзката помежду им. На подходящи табла е поднесена информация за резерват "Врачански карст", по чиято граница се преминава. По трасето са разположени места за отдих и обзорна кула с изглед към Дунавската равнина. Пътеката е особено подходяща за горещите летни дни, тъй като преминава изцяло през гора.

познавателен маршрут ПЛАНИНАРСТВО ЗА НАЧИНАЕЩИ

Изходен пункт: до ресторанта на х. Леденика
Достъп: с автомобил или пеша, 16 км от гр. Враца
Трудност: средна
Сезон: пролет-есен
Край: кръгов маршрут

 2 часа

5

Описание:

Маршрутът е изграден в местността Леденика и преминава през разнообразни терени - букова гора, открити пасища с карстови форми, скални венци и пещери. По средата на пътеката има чешма и изграден кът за отдих. Информационни табла ще ви дадат минимум знания за приятното и безопасно пребиваване в планината - техника на ходене и за организацията на движението, екипировка, видове биваци, туристическа маркировка, начални познания по топография и метеорология, опасности в планината и оказване на първа помощ. Маршрутът е наситен с красиви гледки и възможности за наблюдение на редки представители на флората и фауната. Пътеката преминава в близост до пещерата Песопин камък от която извира подземен поток.

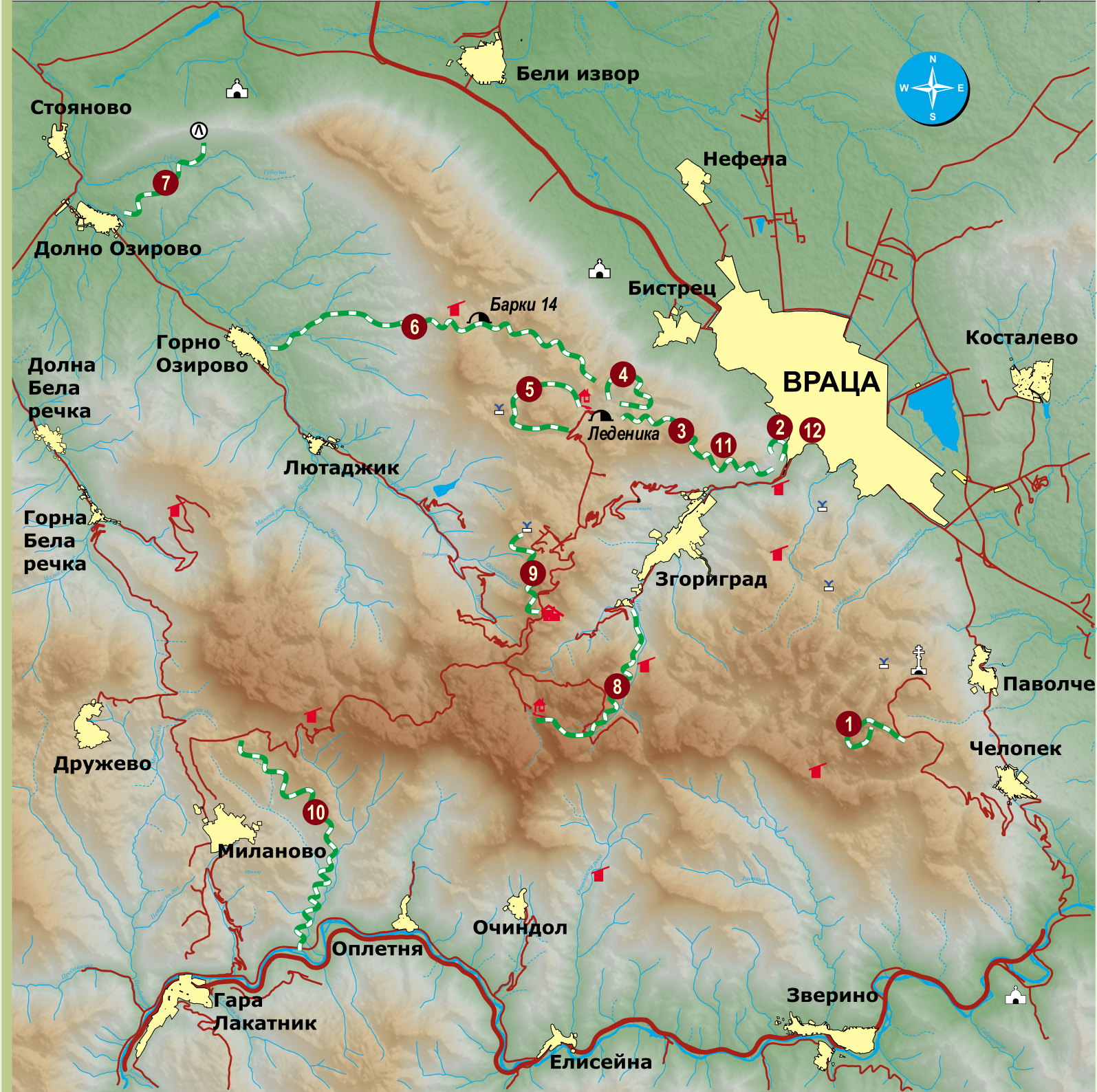

Карта на ПП Врачански Балкан

- 1 Исторически маршрут
„ПО СЪПКИТЕ НА БОТЕВАТА ЧЕТА“
- 2 Наследствена пътека
„АНТИЧНА И СРЕДНОВЕКОВНА ВРАТИЦА“
- 3 Познавателен маршрут
„ВРАЦА - ПЕЩЕРА "ЛЕДЕНИКА“
- 4 Познавателен маршрут
„КАРСТ И БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ“
- 5 Познавателен маршрут
„ПЛАНИНАРСТВО ЗА НАЧИНАЕЩИ“
- 6 Познавателен маршрут
„ПЕЩЕРА "ЛЕДЕНИКА" - с. ГОРНО ОЗИРОВО“
- 7 Познавателен маршрут
„БЕЛОГЛАВИЯТ ЛЕШОЯД В
ПП "ВРАЧАНСКИ БАЛКАН“
- 8 Туристически маршрут
ВРАЧАНСКА ЕКОПЪТЕКА „БОРОВ КАМЪК“
- 9 Спортно-туристически маршрут
„ГОРСКА ПЪТЕКА НА ЗДРАВЕТО“
- 10 Туристически и вело маршрут
„СТАРО СЕЛО - СВРАЖЕН“
- 11 Къмпинг „КАРИЕРАТА“
- 12 Природозащитен център
„НАТУРА“

ЛЕГЕНДА

	автомобилен път		горски дом		паметник
	туристически маршрут		заслон		лешояди
			хижа		манастир
			пещера		чешма

познавателен маршрут

ПЕЩЕРА ЛЕДЕНИКА - С. ГОРНО ОЗИРОВО

Изходен пункт: до посетителски център пещера Леденика
Достъп: с автомобил или пеша, 16 км от гр. Враца
Трудност: средна
Сезон: пролет-есен
Край: с. Горно Озирово
Описание:

 5 часа

Маршрутът преминава през разнообразни природни терени - от открити ливади до красиви вековни букови гори. По време на Вашето планинско пътешествие ще можете да се запознаете с 10-те природни парка в България и да получите любопитни сведения за биологичното разнообразие и възможностите за туризъм във всеки от тях. По трасето на пътеката са разположени кътове за отдых и туристически заслон в случай на лоши климатични условия в местността Барките. Пътеката минава и в непосредствена близост до една от най-дълбоките и трудни за проникване пещери в България - Барки 14.

познавателен маршрут

БЕЛОГЛАВИЯТ ЛЕШОЯД В ПП „ВРАЧАНСКИ БАЛКАН“

Изходен пункт: с. Долно Озирово
Достъп: с автомобил, 26 км от гр. Враца
Трудност: лесен
Сезон: пролет-есен
Край: местността Извора

 2 часа

Описание: Пътеката ще ви въвлече в тайнствения свят на едни малко познати птици в България - лешоядите. Тя преминава в близост до специално изградената клетка (волиера) за адаптация на белоглави лешояди, внесени от Испания, с цел възстановяване на популацията им във Врачанския Балкан.

Маршрутът не само ще ви поднесе интересна информация, но и ще ви даде възможност на живо да се срещнете с белоглави лешояди от специално изградения наблюдателен пункт и други подходящи места за наблюдение. При преминаване на пътеката следвайте маркировката и не обезпокоювайте лешоядите.

Маршрутът започва от с. Долно Озирово, изкачва се към волиерата и завършва в местността Извора в подножието на скалния масив Котля, където можете да отдъхнете и да се освежите със студена планинска вода.

туристически маршрут

ВРАЧАНКА ЕКО ПЪТЕКА “БОРОВ КАМЪК”

Изходен пункт: с. Згориград
Достъп: с автомобил или пеша, 4 км от гр. Враца
Трудност: труден
Сезон: всички
Край: х. Пършевица

 3 часа

Описание:

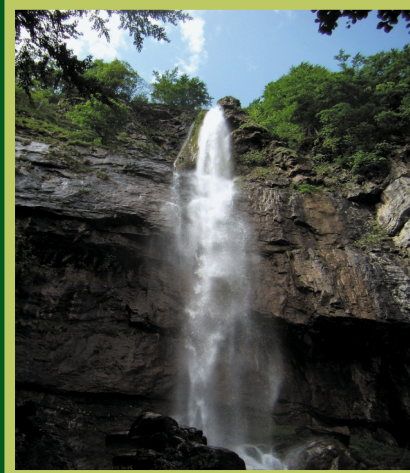
След с. Згориград по асфалтов път се стига до местността Лагера, където е началото на екопътеката. Маршрутът следва каньона на р. Лева. Шест дървени моста, множество стълби и парапети, построени от двете страни на реката, отвеждат до водопад Боров камък с височина 63 м. Пътеката минава непосредствено под водопада и се изкачва по дървена стълба на скалите над водопада. Там е изградена обзорна площадка с изглед към долината на р. Лева и прохода Вратцата. Продължава се срещу течението на реката и след 10 минути се излиза на красива поляна в подножието на вр. Боров камък, където може да отдъхнете в малък дървен заслон с барбекю. В близост до поляната има останки на паметник, посветен на миньорска стачка от 1910 г. От тук има няколко варианта да продължите:

- към х. Пършевица по маркирана пътека надясно покрай паметника и оградено дивечовъдно стопанство. Пътеката продължава покрай оградата и из-

лиза на шосето за рудника при Червения завой. От там по пътя за около 30 мин. се стига х. Пършевица;

- към с. Згориград по така наречения "Римски път". Пътеката е маркирана и тръгва наляво зад заслона;

- към в. Околчица. Пътеката от начало е обща с тази за с. Згориград и се отделя от нея след около 30 мин. Следва се лятна туристическа маркировка.

спортно-туристически маршрут ГОРСКА ПЪТЕКА НА ЗДРАВЕТО

Изходен пункт: вилата на АЕЦ Козлодуй, м-т Учителски колонии
Достъп: с автомобил или пеша, 12 км от гр. Враца
Трудност: лесен
Сезон: пролет-лято
Край: местност Горски дом
Описание:

50 мин.

Горска пътека на здравето дава възможност на посетителите съчетаят една фитнес тренировка на открито и приятен преход в планината. По трасето на пътеката са изградени 5 площадки с различни фитнес уреди. Указателни табели ръководят посетителите какви упражнения могат да правят и как да се натоварват правилно. На най-високата точка на маршрута има изградена зона за релакс и медитация. Пътеката свързва Горския дом с вилата на АЕЦ Козлодуй и е изградена така, че да може да се преминава и в двете посоки. Маршрутът е лесно достъпен и подходящ за преминаване от посетители от всяка възрастова група. Продължителността зависи от времето, което ще отделите за упражнения.

туристически и вело маршрут МАХАЛА СВРАЖЕН - МАХАЛА СТАРО СЕЛО

Изходен пункт: махала Свражен на с. Миланово
Достъп: **вариант 1:** с автомобил 45км по Искърското дефиле в посока София
вариант 2: с влак до сп. Лакатник и 4км пеша по асфалтиран път
Трудност: среден
Сезон: пролет-есен
Край: махала Старо село на с. Миланово

1.5 часа

Описание: Пътеката започва от беседка на главния път Мездра - София, отначало върви по земен път, който с излизане от махалата се стеснява и продължава срещу течението на р. Каменица. Минава се през местността Влаови воденици, останките на които природата е скрила почти напълно. От там се открива прекрасна панорамна гледка към местността Русинов дел. Продължавайки нагоре към билото на планината, ще стигнете до черквата "Рождество на Пресвета Богородица", построена през 1492 г. и махала Старо село. Възможни варианти да продължите своята разходка са:

- до село Миланово (30 мин.)
- до хижа Пършевица (2 часа).

По време на вашето планинско пътешествие информационни табели ще ви разкажат за историята на местността и бита на хората, живели по тези места.

МЯСТО ЗА КЪМПИРАНЕ И ПИКНИК В ПП „ВРАЧАНСКИ БАЛКАН“

Ако обичате да прекарате повече време сред природата и да нощувате под открито небе Дирекция на ПП „Врачански Балкан“ Ви съветва да използвате специално обозначените за това места.

На територията на ПП „Врачански Балкан“ са построени 8 заслона с барбекю и кътове за отдих. Местата на заслоните са обозначени на картата.

Място за къмпинг - **местността КАРИЕРАТА** - над с. Згориград

До мястото можете да стигнете:

С кола или с колело - следвате пътя за пещера Леденика. Къмпингът се намира след два завоя от разклона за с. Згориград.

Пеша: Тръгвате по познавателен маршрут „Враца - пещера Леденика“ с начална точка Прохода Вратцата. След 30 мин. ще достигнете кариерата, където е обособен къмпинга.

Преди да тръгнете в планината, проверете дали сте взели:

- ❖ Туристически обувки/маратонки;
- ❖ Удобни дрехи, съобразени със сезона и времето;
- ❖ Дъждобран;
- ❖ Суха храна;
- ❖ Вода (поради карстовия район, повърхностните води са ограничени и не навсякъде има чешми)
- ❖ Хубаво настроение
- ❖ Препоръчва се туристите да имат планинска застраховка!

Приятно изкарване в планината!

„Оставяй след себе си само стъпки, отнасяй спомени“

Телефони на планинска спасителна служба:

- Ангел Игнатов
- Климент Климентов
- Цветан Христов
- 0888 478838
- 092649466; 0896 986189
- 092623810; 0887 100308

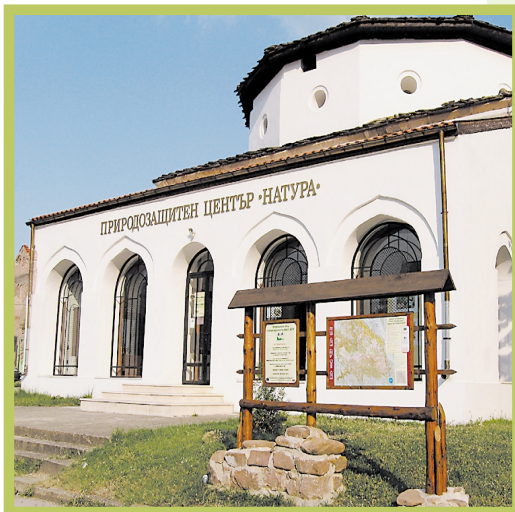
Природозащитен център ❖ НАТУРА ❖

Центърът Ви предлага:

- ❖ Информация за Природен парк "Врачански Балкан";
- ❖ Образователни програми, работа с деца и ученици на природозащитни теми;
- ❖ Екскурзоводи и планински водачи;

Тук може да откриете:

- ❖ Триизмерен и дигитален макет на ПП "Врачански Балкан";
- ❖ Сградата е паметник на културата и архитектурата с уникални стенописи;
- ❖ Интерактивен детски кът;
- ❖ Образователни експозиции за биоразнообразието и карстообразуването;
- ❖ Информационен център, сувенири и рекламни материали.
- ❖ Гостуващи изложби;

Работно време

от 1 ноември до 31 март

Понеделник - петък - от 9.00 до 17.00 ч.

Събота и неделя - почивни дни

от 1 април до 31 октомври

Понеделник - неделя

от 9.00 до 17.00 ч.

3000 Враца, ул. "Поп Сава Катрафилов" №27-29 (на Червения площад)

тел.: 092/66 03 18; e-mail: naturacenter@abv.bg

facebook: Природозащитен център НАТУРА

ПРИРОДЕН ПАРК

**ВРАЧАНСКИ
БАЛКАН**

Дирекция на Природен парк "Врачански Балкан"

3000 Враца, ул. "Иванка Ботева" №1, п.к. 241,

тел. 092/66 58 49

www.vr-balkan.net;

e-mail: vratchanskybalkan@abv.bg